

Tartalom

INTERDISZCIPLINÁRIS TÁRSADALOMKUTATÁSOK.....	2
<i>Kulturális archetípusok 2.</i>	2
<i>Antropológia 2.</i>	3
<i>Dinamikus szociológia 2.</i>	4
<i>Tudat és tudattalan</i>	5
<i>Filozófia</i>	6
<i>Migráció – Nemzetközi összehasonlító kutatások</i>	7
<i>Politikatudomány</i>	8
<i>Romológia</i>	10
<i>Big Data</i>	11
<i>Teadélután</i>	13
SZOCIÁLPOLITIKA.....	14
<i>A szociálpolitika és a szociális munka kutatásának irányzatai Magyarországon</i>	14
SZOCIOLÓGIA.....	15
<i>Szociológia történet II.</i>	15
<i>Professzori szeminárium (kutatószeminárium)</i>	16
MTMT Kurzus	17
SOCIOLOGY ENGLISH	18
<i>Research colloquium (Professorial seminar)</i>	18
<i>Sociology Theory II.</i>	19
<i>History of Sociology II.</i>	20

INTERDISZCIPLINÁRIS TÁRSADALOMKUTATÁSOK

2019/20 tanév II. félév

Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program

Helyszín: É-6.86

Időpont: hétfő 14.30-16.00

Bíró Judit

Kulturális archetípusok 2.

Fogadóóra: hétfő 12:00, szerda 10:00, előzetes bejelentkezéssel az É-2.96 szobában.

A kurzus célja: Interdiszciplináris bolyongás az antik-zsidó-keresztény kultúrkör évezredes tartományában.

A kurzus menete: A tízkredites kurzus során a tematikában kijelölt olvasmány közös feldolgozására kerül sor. Az egyes irodalmakból időről-időre, a saját kutatási témához igazítva, egy esszét kell írni.

A számonkérés formája: Az órai aktivitás és az esszék értékelése adja ki a félév végi kollokviumi jegyet.

*

Neal Stevenson 1992-es Snow crash (ami az információs rendszer “fehér halála”) című regényében olyan jövőt vízionál, amelyben az USA államai már nem tudják uralni az információáramlás rendszerét: a megszűnő államok szerveinek és intézményeinek helyét franchise-cégek veszik át, a városok szétesnek, a lakosságot nevek helyett számokkal jelölik, az embereket kompatibilissá teszik. Ráadásul a valódival párhuzamos világban, az Internetből kinövő Metaverzum háromdimenziós kiberterében ugyanúgy szedi az áldozatait egy gyilkos drog, a fehér halál, mint a való világban.

Stevenson regényét kiberpunkként vagy sci-fiként kategorizálják, de, olvasatomban, beleillik azoknak a világépítő, jövőt vízionáló szövegeknek a sorába, amelyeknek Platon óta erős hagyományuk van az európai kultúrában. Míg a Sehol-szigeten vagy az Új Atlantison felépülő társadalmak egy erőteljesen esztétizált világot mutatnak, hogy ezzel kínáljanak alternatívát a szétesett, anómiás valóságra, addig a XX. századtól a jövő képzete orwelli, démonizált: a kultúra és általában véve az “emberi” addigi jellegzetességei látszanak megszűnni. Az ideális államtól eljutunk a felbomló államig.

Legyenek akár a nembeliség végét jövendőző disztópiák vagy éppen a boldogság, egyenlőség, szabadság ígéretével kecsegtető utópiák – ezek a szövegek mérnöki pontossággal megalkotott világépítések, amelyekben, a jó mellett, természetesen kijelölt hely jut a rossznak, a büntetendőnek, a korlátozandónak is.

A kurzuson annak járunk utána, hogy az utópisztikus államregények évezredes ívében hol kap helyet a deviáns, milyen szerepe van a gonosznak – azaz: milyen jövő vár a bűnre.

*

Irodalmak:

- Arisztotelész: Athéni állam. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1954
- Bacon, Francis: Új Atlantisz. Lazi Könyvkiadó, Szeged, 2001
- Campanella, Tommaso: A Napváros. Lazi Könyvkiadó, Szeged, 2002
- Fukuyama, Francis: Államépítés. Kormányzás és világregend a 21. században. Századvég Kiadó, Budapest, 2005
- Kant, Immanuel: Az örök béke. Európa Kiadó, Budapest, 1985
- Morus Tamás: Utópia. Officina Nyomda és Kiadóvállalat, Budapest, 1941
- Szent Ágoston: Az Isten városáról. De civitate Dei. I-IV. kötet. Kairosz Könyvkiadó, Budapest, 2005
- Mannheim Károly: Ideológia és utópia. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1996
- Herzl, Tivadar: Ósújszág.
- Caraco, Albert: A káosz breváriuma
- Neil Stevenson: Snow Crash

2019/20 tanév II. félév

Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program

Helyszín: É-6.86

Időpont: hétfő 13.00-14.30

Kovács Éva

Antropológia 2.

Fogadóóra: előzetes megegyezés alapján

A nyolcvanas-kilencvenes évek posztstrukturalista elméletei, a cultural studies és a etnikai csoportok kutatásai kísérletet tettek arra, hogy újra gondolják a közösség és társadalom fogalmait. Ezt többnyire arra a feltevésre alapozták, hogy a modern kapitalizmus olyan exkluzív demokráciákat teremtett, melyekből széles társadalmi rétegek és csoportok egyszerűen kiszorultak. A közösségtanulmány mint módszer lényege egymással összefüggő, egymást átható társadalmi folyamatok leírása és értelmezése egy világos társadalmi kereten belül, melynek körvonalait mind a kutató, mind a vizsgált csoport tagjai személyesen érzékelik.

1. Közösségtanulmányok – eszme- és kutatástörténeti áttekintés
2. Módszertani áttekintés I. - Grounded theory, diszkurzív módszerek, interjúzás, résztvevő megfigyelés, mentális térképezés és vizuális elemzés.
3. Módszertani áttekintés II. – Kritikai megközelítésmódok
4. Esettanulmányok
5. Workshop

Értékelés a doktoranduszok kétféle teljesítménye alapján történik. A doktoranduszok az anyagban való jártasságukat két lépcsőben mutatják be: 1) elméleti vagy módszertani irodalom prezentációja a szeminárium alatt 2) saját kutatás prezentációja és részvétel a záró műhelyvitán.

2019/20 tanév II. félév
Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program
Helyszín: É-6.86
Időpont: hétfő 11.30-13.00

Fokasz Nikosz

Dinamikus szociológia 2.

Tudományok között

A kurzus során általános célunk a társadalmi dinamika kérdéskörének interdiszciplináris vizsgálata. A szeminárium több műre támaszkodó olvasószeminárium. A cél ezért elsősorban nem egy meghatározott anyag mindenáron történő „leadása”, hanem annak megértése. Az irodalom feldolgozása a hallgatók előadásában és részvételével történik. Már az első órára el kellene olvasni Tolcsvai Nagy Gábor: Kommunikációelméleti és tudományfilozófiai feszültségek a tudományközi diszkurzusban című tanulmányát hogy már rögtön ennek megvitatásával indítsunk.

A félév a szeminárium tematikájával és a feldolgozott irodalommal szoros kapcsolatban lévő 30.000 – 40.000 karakteres házi dolgozat megírásával zárul.

Tematika és irodalom

1-2. Tudományok közötti kommunikáció. A tudomány mint tudományos kommunikáció. A tudomány mint a társadalom alrendszere.

Feldolgozott irodalom

- Tolcsvai Nagy Gábor: Kommunikációelméleti és tudományfilozófiai feszültségek a tudományközi diszkurzusban in. Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) A határok átlépése, Gondolat Kiadó, Budapest, 2017

Feldolgozott irodalom

- Lakatos Imre: A kritika és a tudományos kutatási programok metodológiája in Lakatos Imre tudományfilozófiai írásai, Atlantisz, 1997. p19-63.

3. Egyensúly, egyensúlytalanság.

Feldolgozott irodalom

- Luhmann, Niklas A nyílt rendszerek elmélete in Luhmann, Niklas 2006. Bevezetés a rendszerelméletbe. Budapest: Gondolat Kiadó p.43-64
- Kornai János: Rendszerelméleti szemlélet in Kornai János: Anti-equilibrium Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1971. p21. p57-59.

- Fokasz Nikosz: Rend, kreatív feszültség és innováció komplex szociális rendszerekben in. Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) A határok átlépése, Gondolat Kiadó, Budapest

4. A rendszerek műveleti zártsága, kauzális nyitottsága.

Feldolgozott irodalom

- A rendszer mint differencia in. Luhmann, Niklas 2006. Bevezetés a rendszerelméletbe. Budapest: Gondolat Kiadó, p65-66. p73-79.
- Műveleti zártság in Luhmann, Niklas 2006. Bevezetés a rendszerelméletbe. Budapest: Gondolat Kiadó, p88-95.

5. Ciklus ciklus hátán. Univerzális cikluselmélet. Körmozgás – Revolúció. Forradalom.

Feldolgozott irodalom

- A ciklusról in. Bródy András: Lassuló idő Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1984. p114-160
- Arendt, Hannah 1991. A forradalom. Budapest: Európa Könyvkiadó. p27-52.; p60-74.

6. Nem lineáris rendszerek. Fegyverkezési versenyből háború káosza. A tőzsde káosza? Állandósult instabilitás

Feldolgozott irodalom

- Fokasz Nikosz: Nem lineáris idősorok – a tőzsde káosza? in Fokasz Nikosz (szerk.): Káosz és nemlineáris dinamika a társadalomtudományokban, Typotex, 2003
- Fokasz Nikosz – Kopper Ákos: Szenzációk kettős szerepben, Az emlékezés helyei és miliói a médiában Szociológiai Szemle, 4. szám

2019/20 tanév II. félév
Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program
Helyszín: É-6.86
Időpont: hétfő 10.00-11.30

Síklaki István

Tudat és tudattalan

Tudatos és tudattalan folyamatok a társas viselkedésben

Az európai kulturális hagyomány a legutóbbi időkig masszívan tudatcentrikus volt, amit a felvilágosodás racionalizmusa még jócskán fel is erősített. Ez alól csak néhány 18. századi skót filozófus és pszichológus, valamint Freud volt kivétel. Az utóbbi évtizedek kutatásai, részben az idegtudományok óriási fejlődése révén, amivel szorosra vált a kapcsolatuk a kognitív és szociálpszichológiával, kis túlzással paradigmaváltást eredményeztek azzal, hogy felismertük a kognitív tudattalan, vagy, ahogy Timothy Wilson nevezi adaptív tudattalan jelentőségét. Bár ez az új szemlélet még messze nem vált általánossá a szociálpszichológiában, de meggyőződésem, hogy a mai és jövőbeni kutatások és alkalmazások középpontjában a tudattalan kognitív folyamatok és a tudattalan és tudatos folyamatok interakciója áll és fog

állni. Ezért tartom lényegesnek ezt a szemléletváltást megalapozni ezzel a kurzussal, melynek anyaga az elmúlt 10 év során folyamatosan gazdagodott és finomodott.

Ajánlott művek magyarul:

- Timothy D. Wilson (2010) Ismeretelne önmagunk. A tudattalan új megközelítése. Budapest: Háttér Kiadó
- Daniel M. Wegner (2009) A tudatos akarat illúziója. Budapest: Kossuth Kiadó

2019/20 tanév II. félév

Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program

Helyszín: É-6.86

Időpont: hétfő 8.30-10.00

Schwendtner Tibor

Filozófia

Heidegger és az interszubjektivitás problémája

Az interszubjektivitás problémája mindig is a fenomenológia kérdésfeltevéseinek előterében állt; módszertani szempontból azért, mert a fenomenológiai tapasztalatanalízis számára nem triviális, hogy miként jut el a másikhöz, társadalom-, illetve történelemfilozófiai szempontból pedig azért, mert a fenomenológia alapítóit sok esetben nagy ívű történelmi víziók is mozgatták. Így van ez Martin Heidegger esetében is, akinek az életművében és különösen a *Lét és idő*ben a másikhöz való viszony kérdése sokoldalúan és ellentmondásosan került tárgyalásra. A kurzus célja azoknak az értelmezési rétegeknek és e rétegek közötti töréseknek a felmutatása és elemzése, melyek a másikhöz való viszony heideggeri felfogását jellemzik. A szemináriumi foglalkozásokon hat alkalommal a következő kérdéseket vizsgáljuk: 1. Heidegger módszertani és ontológiai előfeltevései; 2. az együttlét (Mitsein) és a praxis összefüggései; 3. az akárki (das Man) mint az emberi önazonosság egyik rétege; 4. az elszigetelt egzisztencia és a másik; 5. sorsközösség, nép, generáció; 6. nép és állam

1. Heidegger ontológiai előfeltevései és módszertani kiindulópontja
  - ❖ Olvasmányok: *Lét és idő* 1-4., 7. §, A fenomenológia alapproblémái 4-5. §
2. Együttlét (Mitsein) és praxis
  - ❖ Olvasmányok: *Lét és idő* 15., 26. §, A fenomenológia alapproblémái 20. § a.
3. Az akárki (das Man) mint az önazonosság egyik rétege
  - ❖ Olvasmányok: *Lét és idő* 27., 35-37. §
4. Az elszigetelt egzisztencia és a másik
  - ❖ Olvasmányok: *Lét és idő* 40., 53. §
5. Sorsközösség, generáció, nép
  - ❖ Olvasmányok: *Lét és idő* 72., 74. §
6. Nép és állam
  - ❖ Olvasmányok: A német egyetem önmegnyilatkozása 61-74., „Über Wesen und Begriff von Natur, Geschichte und Staat” 73-88.

Irodalomjegyzék:

- Martin Heidegger *Lét és idő*, Osiris, Budapest, 2001, (ford.) Vajda Mihály, Angyalosi Gergely, Bacsó Béla, Kardos András, Orosz István)
- Martin Heidegger *A fenomenológia alapproblémái*, Osiris/Gond-Cura Alapítvány, Budapest, 2001, (ford. Demkó Sándor)
- Martin Heidegger *Az idő fogalma. A német egyetem önmegnyilatkozása. A rektorátus 1933/34*, Kossuth, Budapest, 1992, (ford. Fehér M. István)
- Martin Heidegger „Über Wesen und Begriff von Natur, Geschichte und Staat” Übung aus dem Wintersemester 1933/34, in: Denker, Alfred und Zaborowski, Holger (Hrsg.) *Heidegger und der Nationalsozialismus. Dokumente. Heidegger Jahrbuch 4*, Alber, Freiburg/München, 2009, 53-88., különösen 73-88.
- Fred R. Dallmayr „Heidegger on Intersubjectivity”, *Human Studies* Vol. 3, No. 3 (Jul., 1980), 221-246.
- Dan Zahavi „Beyond Empathy. Phenomenological Approaches to Intersubjectivity”, *Journal of Consciousness Studies* 8 (5-7) (2001):151-167., http://cfs.ku.dk/staff/zahavi-publications/Zahavi_JCS_8_5-7.pdf/
- Kisiel, Theodore (2002): „Heidegger als politischer Erzieher. Der NS-Arbeitsstaat als Erziehungsstaat, 1933-34”, Lesniewski, Norbert (Hrsg.); Nowak-Juchacz, Ewa (Hrsg.): *Die Zeit Heideggers*. Frankfurt, Main, Peter Lang Verlag, 71-87.

*2019/20 tanév II. félév
Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program
Helyszín: É-6.86
Időpont: hétfő 16.00-17.30*

Csepeli György, Örkény Antal

Migráció – Nemzetközi összehasonlító kutatások

Közép-európai fővárosok értékei és identitásai

A kurzus leírása

A kurzus során bemutatjuk egy nemrég lezárult összehasonlító vizsgálat eredményeit. A vizsgálat négy közép-európai főváros, Budapest, Bratislava, Prága és Varsó lakinak értékeinek és identitás mintáinak a feltárására irányult. Minden várost kvantitatív és kvalitatív vizsgálati módszerek révén nyert adatok segítségével mutatunk be. Az kvantitatív elemzés részben meglévő, korábban végzett, nagymintás reprezentatív nemzetközi összehasonlító szociológiai felmérések adatbázisain alapul. Az ISSP és az ESS közép-európai fővárosokra leválogatott adatai tükrében a fővárosok a lakóinak nemzethez, nemzeti identáshoz, a nacionalizmushoz és az idegenekhez való viszonyát mutatjuk be minden egyes országban főváros-vidék összehasonlításban. A kvalitatív vizsgálat során minden egyes fővárosban szakértők és helyi politikai szereplők körében fókuszcsoport vizsgálatot végeztek, melynek eredményeit összevetjük a kvantitatív vizsgálat eredményeivel. A kurzust a négy főváros összehasonlításával fejezzük be.

Követelmények

A hallgatók a kurzust egy önálló dolgozattal fejezik be, melyben egy általuk választott vizsgálati dimenzióban a négy fővárost összehasonlítják.

Menetrend

- II. 10 16 -17.30
  - Közép-Európa jelentése
- II.24 16- 17.30
  - Budapest
- III.9 16-17.30
  - Bratislava
- III.23 16-17.30
  - Prága
- IV.6 16-17.30
  - Varsó
- IV.20 16-17.30
  - A négy főváros összehasonlítása (hasonlóságok és különbségek)

Irodalom

- Csepeli Gy. Örkény A. 2017. Nemzet és migráció. Budapest: TáTK
- Szűcs J. 1983. Vázlat Európa három történeti régiójáról
- Szirmai, V. 2019. Városok és városlakók - A befogadó és a kirekesztő városok, Corvina Kiadó

2019/20 tanév II. félév

Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program

Helyszín: É-6.86

Időpont: hétfő 9.30-11.00

Szabó Márton

Politikatudomány

Tematika

A politika szereplői – Persons in politics

A politikai életnek nemcsak intézményekhez és szervezetekhez kötött szereplői vannak (pártelnök, képviselő, szóvivő, államfő, miniszter, polgármester stb.), hanem olyan szereplői is, akiket nyilvános értelmezői tevékenységek konstituálnak. Ők a politika diszkurzív szereplői. A kurzus során ezeket a szereplőket fogjuk vizsgálni, elemezni.

Témák

1. Az ellenség. Közellenség. Abszolút ellenség. Láthatatlan ellenség. A semleges fél. Hódító idegen. A megszálló és beszéde. A fegyverek jelentése. A leigázott tiltakozása.

2. Politikai ellenfelek. Identitásküzdelmek. Pártbeszéd. Ellenfél vagy ellenség. Szövetségek.
3. Kirekesztettek. Az ellenség nyelvi megkonstruálása. A politikai közösség kirekesztettjei.
4. A migráns. Menekülés, elbocsátás, elválás. A befogadás stációi és a megérkezés.
5. A közember. Az állam polgára. A képviselő kérdései. A választópolgár (nem) választása.
6. Az értelmiségi. Függetlenség és elköteleződés. A kritika lehetősége. Realitások és utópiák.

Kötelező irodalom

- Szabó Márton (2006): Politika idegen. A politika diszkurzív szereplőinek elméleti értelmezése. Budapest: L'Harmattan Kiadó.
- Szabó Márton (2016): Diszkurzív politikatudomány. Bevezetés a politika interpretatív szemléletébe és kutatásába. Budapest: Osiris Kiadó, 281–388. p.

Ajánlott irodalom

- Edelman, Murray (2004 [1964]): A politika szimbolikus valósága. (ford. Hidas Zoltán) Budapest: L' Harmattan Kiadó.
- Koselleck, Reinhart (1998 [1994]): Ellenségfogalmak. (ford. Szabó Márton) Szabó Márton (szerk.): Az ellenség neve. 12–23. p. Budapest: József Műhely Kiadó.
- Palonen. Kari (2009): Küzdelem az idővel. A cselekvő politika fogalomtörténete. (ford. Vincze Hanna Orsolya) Budapest: L'Harmattan Kiadó.
- Szabó Márton (2007): Ellenfél és ellenség a politikában. In Politikatudományi Szemle 2007, XVI. évfolyam 1: 9–22. p.
- on-line: http://www.poltudszemle.hu/szamok/2007_1szam/2007_1_szabom.pdf
- Szabó Márton: Kenneth Burke a Mein Kampf retorikájáról. In Szabó Márton: Társadalompoétika. Első könyv. Korollárium 1. Budapest, 2019. Kézirat. 15 p.

Követelmények

A szemináriumi foglalkozásokon a kötelező irodalom megadott részeinek értelmezése és megvitatása zajlik. Minden szemináriumra készül – vállalás alapján – egy vagy két referátum. Mindenkiel szemben követelmény a tematikában megadott szöveg elolvasása minden egyes foglalkozásra, és aktív részvétel a szemináriumi munkában.

Értékelés alapja a kiselőadás színvonala és a foglalkozásokon való részvétel minősége.

Egy hiányzás igazolás nélkül megengedett, bármilyen probléma esetén konzultálni kell a tanárral.

Szabó Márton

professzor emeritus

www.szabomarton.e3.hu

szabomarton42@gmail.com

Kállai Ernő

Romológia

Cigányok/romák a társadalomban

Tematika

1. Kik azok a cigányok?
  - Identitás, ítéletek és előítéletek, eszmék és rögeszmék
2. Amikor a múlt a jelen
  - Rétegződés, mobilitás, csoportok és társadalom
3. Aki nem dolgozik, az ne is egyék!
  - Foglalkoztatás és oktatás összefüggései
4. A szegénység kultúrája?
  - Van-e cigány kultúra, és ha nincs, akkor az milyen?
5. Győzike a Dikh tévében
  - Közösség, közvélemény, politika, öngazgatás

Követelmények a kurzus teljesítéséhez

- Az órákon való részvétel, valamint szakirodalmi felkészülés után bekapcsolódás a kérdéskörök elemzésébe
- A szemeszter végén kollokvium a szakirodalom és az órai ismeretek alapján

Alapirodalom

- Spéder Zs. 2006. Faj, nemzet, etnikai csoport, kisebbségek. Változások az ezredfordulón In: Andorka, R. 2006. Bevezetés a szociológiába. Budapest: Osiris Kiadó. pp. 386-392.
- Kállai Ernő: Vannak-e cigányok, és ha nincsenek, akkor kik azok? In: Regio 2014/ 2. 114-146. o.
- Kállai Ernő (Papp Z. Attilával és Vizi Balázssal): Túlélés vagy remény? Pillanatképek a roma közösségek jelenéből In: Jakab, András; Urbán, László (szerk.) Hegymenet : Társadalmi és politikai kihívások Magyarországon. Budapest, Magyarország: Osiris Kiadó, 2017. 156-176. o.
- Erőss Gábor & Gárdos Judit: Az előítélet-kutatások bírálatához. In: Educatio, 2007/1.
- Havas Gábor: A cigány közösségek történeti típusairól. Kultúra és közösség, 1989.
- Kemény István-Janky Béla-Lengyel Gabriella: A magyarországi cigányság, 1971-2003. Gondolat Kiadó-MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2004, 192 o.
- Szuhay Péter: A magyarországi cigányság kultúrája: etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája. Budapest: Medicina Könyvkiadó, 1999.

Ajánlott irodalom

- Kállai Ernő (szerk.): Cigányok/romák Magyarországon: új témák és új megközelítések. Belvedere Meridionale 2018/3. szám. 2018. 160.o.
- Szuhay Péter (szerk.): Távolodó világaink. A „Cigány – magyar együttélés” változatai. Budapest: 2013. Cigány néprajzi tanulmányok 16. kötet
- Kertesi Gábor: A cigány foglalkoztatás leépülése és szerkezeti átalakulása 1984 és 1994 között. In: Közgazdasági Szemle, XLVII. évf., 2000. május. 406–443. o.
- Romano Rácz Sándor: Cigány sor. Budapest: Osiris Kiadó, 2008
- Dupcsik Csaba: A magyarországi cigányság története. Budapest: Osiris Kiadó, 2009.
- Fraser, Angus: A cigányok. Budapest: Osiris Kiadó, 2006.
- Szuhay Péter: Sosemlesz Cigányország. Budapest: Osiris Kiadó, 2012.
- Kertesi Gábor: Roma foglalkoztatás az ezredfordulón. Budapesti Munkagazdaságtani Füzetek BWP. 2005/4
- Andor Mihány (szerk.): Romák és oktatás. Pécs: Iskolakultúra, 2001.

2019/20 tanév II. félév

Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program

Helyszín: É-6.86

Időpont: hétfő 16.00-17.30

Dessewffy Tibor

Big Data

Big Data a társadalomtudományban – Új Paradigma vagy múló divat?

A kurzus az ún. Big Data jelenség megértése, dekonstrukciója illetve az adatrobbanás által elindított és felgyorsított társadalmi folyamatok megismerése. Kiindulópontként a „Big Data dialektika” szolgál - vagyis, hogy az adatrobbanás nyomán egyidejűleg alakulnak át a társadalmi valóság egyes szeletei –illetve ezek megismerésének módja, módszertana, következésképpen episztemológiája is. A téma jellegéből fakadóan kurzus során nem befejezett folyamatokat, letisztult igazságokat nyilatkoztatunk ki- sokkal inkább kérdésfelvetésekre és az ezek artikulálásához szükséges fogalmi apparatus megismerésére törekszünk.

Követelmények:

A kurzus során a megjelenés valamint az aktív részvétel alapelvárás. Kettőnél több hiányzás esetében a kurzust nem teljesítettnek tekintem. Különleges, méltányolható esetekben (pl. betegség), ha a plusz hiányzást előre jelezik e-mailben, mérlegelem az elfogadását.

A fizikai jelenét csak szükséges, de nem elégséges feltétele a kurzus teljesítésének.

Az olvasmányok aktív feldolgozását várom a hallgatóktól, így az órai találkozások alkalmával a felmerült kérdéseket, ellenvetéseket, a további szempontokat vitatjuk meg. Az adott órákhoz

tartozó szövegekről kritikai összefoglalót készítenek. Itt nem az átfogó kijegyzetelés a lényeg, hanem az, hogy az olvasmányban szubjektíven mi volt érdekes, mi volt ellentmondásos, mi az, aminek más közegben nincs relevanciája stb. A személyes értékelésben három-öt izgalmasnak, érdekesnek vagy éppen irritálónak tartott gondolat indokoló, érvelő felvetését várom. Az egyéni meglátások, a leírt gondolatok verbális reprodukálása elvárás, abban a reményben, hogy az aktív felkészülés a következtében az órákon elmélyültebb eszmecsere zajlik majd. A kritikai reflexiókat az órákat megelőző szombaton 19 óráig a tárgy megjelölésével a coospace-re kell feltölteni.

Az órák általában két részből állnak: az első részben kb. 35 percen megbeszéljük az adott órára mindenki által olvasott szöveget-míg a második részben a csoportok előadása (max. 25 perc) és vita következik

Elvárás az olvasási szintű angol nyelvismeret. Mindenkitől elvárt az aktív részvétel a saját gondolatok, elképzelések megosztása a többiekkel illetve a mások véleményére való reagálás.

A félévi projekt/dolgozat, témája bármely, az eléggé széles merítésű tematikához kapcsolódó kérdés kifejtése lehet. Azzal a megkötéssel, hogy a csoport egy mikro jelenségen keresztül mutassa, hogy egy adott technológiai újítás, gyakorlat, hogyan változtatja meg a társadalmi valóságot. Tehát nem filozófiai esszéket várok az elidegenedésről, a későmodernitás magányáról vagy a hedonizmus morális aspektusairól. Az elvárás egy a hallgatók számára izgalmas, konkrét alkalmazás, jelenség, szerveződési forma stb., (kickstarter, couchsurfing, crowdsourcing) társadalmi viszonyokat valóságosan átalakító bemutatása. Módszertanilag a követelmény a problémaérzékelés, az önálló gondolkodás és a koherens kifejtés, nem pedig saját survey adatok illetve a filozófiai transzba esés dokumentálása.

A kurzus során szerezhető érdemjegy az alábbi módon áll össze:

- Otthoni felkészülés (beadandók, kreatív feladatok) 31%
- Aktív órai részvétel (kiselőadások, vita, wrap up) 37%
- Prezentáció/Dolgozat 32%

1. Bevezetés

- Dessewffy Tibor – Láng László: Big Data és a társadalomtudományok véletlen találkozása a műtőasztalon, Replika 92-93
- Csepeli György: A szociológia és a Big Data Replika 92-93

2. Big Data(fication)

- M: Victor Mayer-Schönberger & Kenneth Cukier: Big Data-A revolution that will transform how we live, work and think Chapter 5 Datafication
- E: Peter Diamandis, Steven Kotler: Bold Chapter 1-2

3. Gazdaság

- M: Jeremy Rifkin: The Zero Marginal Cost Society: Chapter Five: Extreme Productivity
- E: Tyler Cowen: Average is Over: Chapter 1-2

4. Közösségek—Mozgalmak

- M: Gerbaudo, P. (2016). Constructing Public Space| Rousing the Facebook Crowd: Digital Enthusiasm and Emotional Contagion in the 2011 Protests in Egypt and Spain. *International Journal of Communication*, 10, 20.
- E: Dessewffy, T., & Nagy, Z. (2016). Born in Facebook: The Refugee Crisis and Grassroots Connective Action in Hungary. *International Journal of Communication*, 10, 23.

5. Politika

- M:Tufekci, Z. (2014). Engineering the public: Big data, surveillance and computational politics. *First Monday*, 19(7).
- E: Moore, Martin. *Democracy Hacked: How Technology is Destabilising Global Politics*. Oneworld Publications, 2018. Chapter 2 Plutocrats

6. Demokrácia vs Platformok

- M: Shoshana Zuboff: *The Age of Surveillance Capitalism*. chapter 3: The Discovery of Behavioral Surplus, and chapter 4: The Moat Around the Castle.
- E: Nicholas Carr: *Thieves of Experience*
<https://lareviewofbooks.org/article/thieves-of-experience-how-google-and-facebook-corrupted-capitalism/>
- Kritie Ball: A review
<https://ojs.library.queensu.ca/index.php/surveillance-and-society/article/view/13126/8502>
- William Morgan: A review
<http://mediatheoryjournal.org/review-shoshana-zuboffs-the-age-of-surveillance-capitalism-by-william-morgan/>

A kurzus során kapcsolattartásra a - tanszéken megadott fogadó órákon kívül –
dessewffy.tibor@tatk.elte.hu címet használjuk.

*2019/20 tanév II. félév
Interdiszciplináris Társadalomkutatások Program
Helyszín: É-0.100C
Időpont: hétfő 17.30-19.00*

Csepeli György, Bíró Judit

Teadélután

- ❖ II. 10 Závecz Tibor
- ❖ II. 24 Kürti Sandor
- ❖ III. 9 Margócsy Istvan
- ❖ III. 23 Jeney Orsolya (társ. mozgalmak)
- ❖ IV.6 Závada Pal
- ❖ IV. 20 - Beér Miklós

SZOCIÁLPOLITIKA

2019/20 tanév II. félév
Szociálpolitika Program
Helyszín: É-6.100
Időpont: hétfő 16.00-17.30

Orosz Éva (meghívott előadókkal)

A szociálpolitika és a szociális munka kutatásának irányzatai Magyarországon

A tárgy célja:

A tárgy keretében a szociálpolitika és a szociális munka területén a közelmúltban végzett vagy jelenleg is folyó kutatásokból választunk ki néhányat. A tárgy lehetőséget nyújt a hallgatóknak ezen kutatások eredményeinek megismerésére; továbbá arra, hogy a kutatások tervezéséről, megvalósítási folyamatáról, módszereiről és eredményeiről a kutatást megvalósító kollégával szakmai beszélgetést folytassanak.

A tárgy első félévében a következő témákról hallottak előadásokat a hallgatók: gyermekszegénység és gyermekvédelem, a szociális munka nemzetközi útkeresései, nyugdíjrendszer, idősödés, szelekció a közoktatásban, hajléktalanság, egészségügy.

	Témák (munkacímek, tervezet)	Előadók
Február 17.	Zuglói minimum-jövedelem koncepció és megvalósításának tapasztalatai	Váradi Balázs
Március 2	A fogyatékossgal élők helyzete és szociális ellátásai	Laki Ildikó (tbc)
Március 16	A lakhatás társadalompolitikai kérdései	Misetics Bálint
Március 30	Nemek közötti egyenlőtlenségek	Gregor Anikó
Április 20	Az Orbán kormány családtámogatási rendszere	(egyeztetés alatt)
Május 4	Az Orbán-rezsim szociálpolitikájának fő vonásai	(egyeztetés alatt)

Hallgatói munka értékelése:

A kurzus keretében (első vagy második félévben) tárgyalt témához kapcsolódó indikátor(ok) nemzetközi összehasonlítása (statisztikai elemzés). A téma választása a hallgatók javaslata alapján történik.

SZOCIOLÓGIA

2019/20 tanév II. félév
Szociológia Program
Helyszín: É-6.85
Időpont: hétfő 10.00-11.30

Szabari Veronika

Szociológia történet II.

1945 utáni magyarországi szociológia története – (Disz)kontinuitások – A magyar szociológia 1960 és 2010 között

Tematika és irodalom

A szeminárium célkitűzése, hogy a magyar szociológia 1945 utáni történetéről adjon áttekintés az egyes kutatási témákon keresztül. A kurzus során a rétegződés, mobilitás, az életmód, az elit, az előítélet, az érték, a szegénység stb. témáiban 1960 és 2010 között folyó hazai kutatásokon keresztül dolgozzuk fel a hazai szociológiára jellemző elméleti és módszertani megoldásokat, az örökség, átvétel és innováció dimenzióira fókuszálva. A szeminárium célja továbbá, hogy egy nemrégiben lezajlott és a kutatási anyagok elkészülésével egy időben betekintést nyújtson egy szociológiatörténeti kutatásról, annak eredményeiről, elméleti és módszertani megfontolásairól.

Tematika

1. Bevezető: kutatás ismertetése, alapkérdések, koncepció, dimenziók
2. A hazai szociológia korszakai, annak jellemzői, intézményesülés, kutatások
3. A modernizáció új útjain – Társadalmi rétegződés-vizsgálatok és struktúraelméletek
4. Álmodok és a valóság – Életmód, elmélet és módszertan
5. Kikből lesznek az elitek? Elitkutatások lehetőségei és korlátai Magyarországon 1960 és 2010 között
6. Előítéletkutatások Magyarországon
7. Értékkutatások Magyarországon
8. Kategóriák szorításában – A roma-reprezentációk politikai dimenzióiról
9. Az informális fogalomtörténete a magyar szociológiában
10. Szegénységkutatások
11. „Kutatni mégiscsak úgy kell, hogy az ember kíváncsi valamire és nem tudja előre a végeredményt.” A hazai családszociológia lehetőségtere a 1970-es, 1980-as években

Irodalom:

- Szabari Vera (szerk.): (Disz)kontinuitások - A magyar szociológia 1960 és 2010 között. Bp., kézirat (az egyes felezetek a coospace-re feltöltve)

Követelmény:

A szemináriumokon való részvétel kötelező. A szemináriumról a félév során összesen 3 alkalommal lehet hiányozni.

A kurzus teljesítésének feltétele a megadott szakirodalom óráról-órára való olvasása, az órán való aktív részvétel a téma analitikus feldolgozásában, egy-egy fejezet összefoglaló tanulmányának, elemzésének elkészítése.

2019/20 tanév II. félév
Szociológia Program
Helyszín: É-6.85
Időpont: hétfő 11.30-13.00

Örkény Antal

Professzori szeminárium (kutatószeminárium)

Kurzusleírás

A kurzus célja, hogy bevezesse az első éves hallgatókat a PHD képzés alapvető ismereteibe. Szó lesz a szemináriumon a PHD képzés helyéről a három szintes oktatási modellben, a PHD helyéről az oktatói és kutatói életpályamodellemben, a képzésben résztvevőkkel szemben támasztott követelményekről, a disszertáció írás legfontosabb kereteiről és mindazokról a feltételekről és elméleti, illetve módszertani szempontokról, amelyek szükségesek a PHD dolgozat megírásához.

Mivel a hallgatóknak a PhD programba való felvételük során már be kellett nyújtaniuk egy tézistervet, ezeknek a terveknek a közös megvitatása lenne az a kiindulópont, amely lehetőséget kínál a PhD képzéssel és a PhD dolgozat megírásával kapcsolatos legfontosabb szakmai kérdések megvitatására.

A szemináriumra ugyancsak meghívást kaptak a harmadéves hallgatók is. Az ő terveiket a program elkezdésekor már megvittuk egy hasonló szeminárium keretében, most viszont számot adhatnak arról, hogy három év alatt mit végeztek, hogyan haladtak a tanulmányaikkal, és milyen buktatókkal szembesültek a doktori disszertációjuk előkészítése során, hogyan készülnek fel a komplex vizsgára. Ez segíthet az új hallgatók számára, hogy kellően felkészülten és tudatosan építsék fel tanulmányi és tudományos kutatói munkájukat a PhD programban.

Tematika

Az első óra a PHD-vel kapcsolatos általános kérdések megvitatására szolgál. A következő órákon zajlik a tervek, illetve a munkák bemutatása. Mindenkinek, aki a következő prezentációt tartja, fel kell tölteni egy háttérszöveget a coospace felületre egy héttel korábban. Ez lehet szakirodalom, vagy a már elkészült saját kutatás eredménye. Ez segít a prezentáció érdemi megvitatásában.

Egy kiválasztott diák ugyancsak felkészül a feltöltött anyagokból, és kritikailag áttekinti és bírálatot olvas fel az órán

Követelmény

- Az órákon és a vitában való aktív részvétel
- Egy alkalommal a saját kutatási tervnek a bemutatása, illetve a harmadéveseknek a saját eredményeiknek a bemutatása egy PPT prezentáció keretében
- Kritikailag opponálnia kell a félév során egy másik diák prezentációját és mellékelt szövegét

Irodalom:

- Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot, Kairosz Kiadó, 1996 (digitálisan hozzáférhető)

További Irodalom:

- Justus J. Randolph (2009) „A Guide to Writing the Dissertation Literature Review
- Walden University Practical Assessment”, Research & Evaluation, Vol 14, No 13 Page 2
- Howard S. Becker (2008) Writing for Social Scientists: How to Start and Finish Your Thesis, Book, or Article, University of Chicago Press
- Mary Jo Deegan and Michael R. Hill (2012) Doctoral Dissertations as Liminal Journeys of the Self: Betwixt and between in Graduate Sociology Programs Author(s): Mary Jo Deegan and Michael R. Hill Reviewed
- S. Joseph Levine: Writing and Presenting Your Thesis or Dissertation
- How to Write a PhD Thesis, UNSW Sydney (The University of New South Wales)

MTMT Kurzus

Egri Krisztina

*2019/20 tanév II. félév
Szociológia Doktori Iskola
Helyszín: É-0.99
Időpont: hétfő 8.00-11.45*

OKTATÁSI NAPLÓ 2020.

Szociológia Doktori Iskola

Sorsz.	Dátum	Időtartam	Téma	Előadás/ gyakorlat	Oktató	Terem
1	02.24.	8.00-9.45	Irodalomkutatás – információkeresési stratégia felépítése	előadás / gyakorlat	Egri Krisztina	0.99
2	02.24.	10.00-11.45	Szakirodalmi adatbázisok: EBSCO, Web of Science, Science Direct	gyakorlat	Egri Krisztina	0.99
3	03.02.	8.00-9.45	Szakirodalmi adatbázisok: JSTOR, Wiley Online Library, de Gruyter, Cambridge Journal, Oxford Journal	gyakorlat	Egri Krisztina	0.99
4	03.02.	10.00-11.45	Bibliográfiakezelő alkalmazás használata (Zotero)	gyakorlat	Egri Krisztina	0.99
5	04.06.	8.00-9.45	Tudományos publikálás folyamata Open Access publikálás Szerződések Tudománymetria	előadás / gyakorlat	Egri Krisztina	0.99
6	04.06.	10.00-11.45	Szerzői azonosítók: ORCID, Google Scholar ID, Scopus ID, Researcher ID – Publons ID Szerzői profilok kialakítása	előadás / gyakorlat	Egri Krisztina	0.99
7	05.04.	8.00-9.45	Magyar nyelvű szakirodalmi adatbázisok	gyakorlat (csak magyar nyelven)	Egri Krisztina	0.99
8	05.04.	10.00-11.45	Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) ELTE Digitális Intézményi Tudástár (EDIT)	előadás / gyakorlat (csak magyar nyelven)	Egri Krisztina	0.99
9	05.11.	8.00-9.45	Egyéni konzultáció		Egri Krisztina	0.99
10	05.11.	10.00-11.45	Egyéni konzultáció		Egri Krisztina	0.99

SOCIOLOGY ENGLISH

2019/20 year II. semester

Sociology Program

Place: N-6.53

Time: Monday 14.30-16.00

Antal Örkény

Research colloquium (Professorial seminar)

Aim of the course

The course aims to introduce first- and second-year students to the basic knowledge of PHD. We will discuss the three-stage higher education model, the position of the PHD in this system, the role of the PhD degree in the academic career, the expectations toward a PhD research and thesis writing, the most important frameworks of writing a dissertation, and the theoretical and methodological aspects required from a PHD research.

Students had to submit a thesis plan to get accepted into the PhD program. The joint discussion of these plans would be the starting point to discuss the most important professional issues related to PhD training and writing of the PhD thesis

Second year students were also invited to the seminar. Their presentation can give an account of what they did in two years, how they went about their studies, what kind of pitfalls they faced, and how do they prepare for the complex exam. These experiences can help new students to be adequately prepared and conscientiously incorporate their academic research work in the PhD program.

Course Description

The first class is dedicated to discussing general questions about PHD.

In the following classes we will listen and discuss the individual student presentations on their thesis plan. Everyone who holds the next presentation needs to upload in advance a background text on the coospace surface. This can be either a background literature or a result of the research already done. These materials help to discuss the presentation in a substantive way. All students must read these materials before the presentation occur, just to be prepared for the discussions. In each discussion one student must give a critical review on the presentation and the attached material.

Requirements

- Mandatory attendance and active participation in the discussions
- PPT Presentation of the revised research plan
- reviewing someone else dissertation proposal

Literature:

- Umberto Eco: How to write a thesis, MIT press, Cambridge, 2012.

Further readings

- Justus J. Randolph (2009) „A Guide to Writing the Dissertation Literature Review
- Walden University Practical Assessment”, Research & Evaluation, Vol 14, No 13 Page 2
- Howard S. Becker (2008) Writing for Social Scientists: How to Start and Finish Your Thesis, Book, or Article, University of Chicago Press
- Mary Jo Deegan and Michael R. Hill (2012) Doctoral Dissertations as Liminal Journeys of the Self: Betwixt and between in Graduate Sociology Programs Author(s): Mary Jo Deegan and Michael R. Hill Reviewed
- S. Joseph Levine: Writing and Presenting Your Thesis or Dissertation
- How to Write a PhD Thesis, UNSW Sydney (The University of New South Wales)

*2019/20 year II. semester
Sociology Program
Place: N-6.53
Time: Monday 8.30-10.00*

Domonkos Sik

Sociology Theory II.

The seminar aims at introducing contemporary social theories focusing on the phenomenological and structural transformations of late modernity. Firstly, various aspects of globalization are discussed, including the emergence of ‘network society’ (Castells), ‘liquid modernity’ (Bauman) and ‘precariat’ (Standing). Secondly the transformation of solidarity is discussed according to the tendencies of reification (Honneth), discursive power (Rose) and life politics (Giddens). Thirdly the consequences for modern subject are overviewed including the phenomenological transformations caused by acceleration (Rosa) and information society (Lash).

Grades are based on seminar work and final essay.

1. Introduction
2. Network society (Castells)
  - The information age vol 1. Conclusion pp. 500-510, vol 2. Conclusion pp. 419-429
3. Liquid modernity (Bauman)
  - Liquid modernity. Blackwell 2000. 1-16.o.
4. Precarity (Standing)
  - The Precariat. Bloomsbury Academic 2010. 1-25.o

5. Discussion
6. Reification (Honneth)
  - Reification: a recognition theoretical review
https://tannerlectures.utah.edu/_documents/a-to-z/h/Honneth_2006.pdf
7. Discursive power (Rose)
  - Governing the Soul: The Shaping of the Private Self. London: Free Association Books Preface to 2nd edition vii-xxvii
8. Life politics (Giddens)
  - Modernity and self-identity. pp. 209-232.
9. Discussion
10. Acceleration (Rosa)
  - Social Acceleration: Ethical and Political Consequences of a Desynchronized High-Speed Society in: HIGH-SPEEDSOCIETY SOCIAL ACCELERATION, POWER, AND MODERNITY EDITED BY HARTMUT ROSA AND WILLIAM E. SCHEUERMAN
11. Information society (Lash)
  - The critique of information 1-79.
12. Presentations
13. Presentations

*2019/20 year II. semester
 Sociology Program
 Place: N-6.53
 Time: Monday 8.30-10.00*

Eszter Pál

History of Sociology II.

Sociology Classics

Office hours: Monday, 12:00-13:00 and Tuesday, 11:00-12:00 (with appointment)

e-mail: paleszter@tatk.elte.hu

Course description:

The course provides a foundation in classical sociological theory by exploring the works of three major social thinkers: Karl Marx, Émile Durkheim, and Max Weber. We will read and discuss the most important texts written by these authors. The seminars aim at offering an insight into the major concepts and ideas formulated by these classics as well as the contexts of their formulation. Furthermore, the course will explore their relevance for 21st century social thinking and try to establish links to students' research. The main purpose of the class is to make students familiar with these classics by reading and critically discussing the texts, thereby deepening students' reflective understanding of social theories and concepts. While supporting students in gaining a wider knowledge in the history of sociology, the course also develops their reading, argumentative and presentation skills. All of these will help students prepare for the complex exam in theory.

Requirements:

The most important requirement for the course is to do the assigned reading before each class and to participate in the discussions. To facilitate this process, students will submit a short memo by Friday before the following class. The memo should 1) summarize the major argument of the assigned text, and 2) identify a passage from the text for further discussion. During class, we will discuss students' takes on the major points of the assigned text, and discuss everybody's selected passage.

In addition, students will do two presentations during the semester: 1) a presentation based on independent research/reading of secondary literature related to these authors, 2) a presentation on any theme by these authors linked to students' doctoral research topics. (Help in choosing the presentation topics will be provided to every student.)

1. Enlightenment, Progress, Modernity

- Nicolas de Condorcet, [Introduction] in Sketch for a Historical Picture of the Progress of the Human Mind. (London, 1955 or other editions)
- Adam Smith, Chapters 1-3. (Book I.) in The Wealth of Nations. (several editions)
- Marshall Berman, Introduction: Modernity – Yesterday, Today, and Tomorrow. in All That is Solid Melts into Air: The Experience of Modernity. London: Verso, 1983. 15-36.

2. Early Marx: Philosophy of History, Class, Culture, and Politics

- Karl Marx, Excerpts ('Wages of Labour', 'Profit of Capital', 'Estranged Labour', 'Need, Production and Division of Labour') from the Economic and Philosophical Manuscripts, In Early Writings. London: Penguin, 1992. (or other editions)
- Karl Marx and Friedrich Engels, Manifesto of the Communist Party. (several editions)
- Karl Marx, 'Alienation and Social Classes', 'The German Ideology, Part I.', In Robert C. Tucker, ed. The Marx–Engels Reader. New York: W.W. Norton, 1978. 133-135, 146-200.
- Recommended:
  - <https://www.marxists.org/archive/marx/index.htm>
  - Allen W. Wood, Karl Marx. (2nd ed.) New York: Routledge, 2004.

3. Marx: Political Economy

- Karl Marx, 'Preface to A Contribution to the Critique of Political Economy', 'Wage Labor and Capital' In Robert C. Tucker, ed. The Marx–Engels Reader. New York: W.W. Norton, 1978. 3-6, 203-217.
- Karl Marx, Capital. Vol. I.: Part 4. Chapters 12. and 14. ('The Concept of Relative Surplus-Value', 'The Division of Labour and Manufacture'), Part 5. ('The Production of Absolute and Relative Surplus-Value'), Part 7. ('The Accumulation of Capital'), Part 8. ('Primitive Accumulation'). several editions
- Recommended:
  - <https://www.marxists.org/archive/marx/index.htm>

- Allen W. Wood, Karl Marx. (2nd ed.) New York: Routledge, 2004.

4. Presentations

5. Durkheim: Division of Labor, Solidarity, and Social Integration

- Émile Durkheim, The Division of Labor in Society. New York: The Free Press, 1984.
- Recommended:
  - Steven Lukes, Émile Durkheim: His Life and Work. London: Penguin, 1992.

6. Durkheim: The Outline of Positivist Sociology

- Émile Durkheim, The Rules of Sociological Method. New York: The Free Press, 1982.
- Émile Durkheim, Suicide: A Study in Sociology. New York: The Free Press 1951.
- Recommended:
  - Susan Stedman Jones, Durkheim Reconsidered. Cambridge: Cambridge University Press, 2001

7. Durkheim: The Study of Religious Life

- Émile Durkheim and Marcell Mauss, Primitive Classification. Chicago: The University of Chicago Press, 1967.
- Émile Durkheim, The Elementary Forms of Religious Life. (Translated by Karen E. Fields) New York: The Free Press, 1995. „Introduction”, „Book I: Preliminary Questions”, „Book III: The Principal Modes of Ritual Conduct”, „Conclusion” (1-95., 303-448.)
- Recommended:
  - Warren Schmaus, Rethinking Durkheim and His Tradition. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

8. Presentations

9. Max Weber: The Outlines of Verstehende (Interpretive) Sociology; Social Action, Ideal Types, Objectivity, Value-Neutrality

- Max Weber, Economy and Society. An Outline of Interpretive Sociology. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press, 1978. 3-56, 518-589.
- Max Weber, ‘Value Judgements in Social Science’, In W.G. Runciman (ed.), Max Weber. Selections in Translation. Cambridge, 1978. 69-98.
- Max Weber, ‘The Meaning of “Ethical Neutrality in Sociology and Economics” and “Objectivity” in Social Science and Social Policy’, In E A Shils H. A. Finch (eds.), Max Weber. The Methodology of Social Sciences. Glencoe: The Free Press, 1949. 1-112.
- Max Weber, ‘Science as a Vocation’ In H. H. Gerth and C. W Mills eds. From Max Weber: Essays in Sociology. New York: Oxford University Press, 1946, 129-158.
- Recommended:

- Fritz Ringer, *Max Weber's Methodology. The Unification of Cultural and Social Sciences*. Cambridge (Mass.), London: Harvard University Press, 1997.
- Charles Camic, Philip S. Gorski and David M. Trubek (eds), *Max Weber's 'Economy and Society'. A Critical Companion*. Stanford: Stanford University Press, 2005.

10. Max Weber on Politics, Legitimate Domination, Bureaucracy

- Max Weber, *Economy and Society. An Outline of Interpretive Sociology*. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press, 1978. 212-254, 302-307, 926-939, 956-963, 973-975, 980-989, 990-994, 1111-1125.
- Max Weber, 'Politics as a Vocation' In H. H. Gerth and C. W. Mills eds. *From Max Weber: Essays in Sociology*. New York: Oxford University Press, 1946, 77-128.
- Recommended:
  - Charles Camic, Philip S. Gorski and David M. Trubek (eds), *Max Weber's 'Economy and Society'. A Critical Companion*. Stanford: Stanford University Press, 2005.

11. Weber: The Emergence of Capitalism

- Max Weber, *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. London: Routledge, 2005.
- Max Weber, *The Origins of Industrial Capitalism in Europe*. in W. G. Runciman, W.G. Runciman (ed.), *Max Weber. Selections in Translation*. Cambridge, 1978. 331-340.
- Recommended:
  - Fritz Ringer, *Max Weber. An Intellectual Biography*. Chicago and London: The University of Chicago Press, 2004.

12. Presentations